

## Zápis

z jednání Ekonomické komise Odboru lesního hospodářství České akademie zemědělských věd,  
konaného ve dnech 21. a 22. 10. 2003 ve Svatém Janu pod Skalou

---

přítomni: viz prezenční listina

Jednání ekonomické komise bylo v první části společné s Komisí pro mimoprodukční funkce lesa a Komisí biologickou. Zahájil ho a řídil Ing. Zahradník, ředitel VÚLHM Jíloviště - Strnady. Jednání probíhalo za přítomnosti náměstka ministra zemědělství Ing. Vašíčka a náměstka ministra životního prostředí a ředitele sekce ochrany přírody a krajiny RNDr. Mika.

Předmětem společného jednání byly informace o činnosti Odboru lesního hospodářství ČAZV a zejména základní problémy věcného a peněžního vyjádření funkcí lesa:

- pojetí, struktura a chápání funkcí lesa,
- účely peněžního vyjadřování funkcí lesa,
- metody hodnocení funkcí lesa,
- další související problémy.

V průběhu jednání s příspěvky postupně vystoupili:

Ing. Vašíček (vývoj hodnocení funkcí lesa, cíle lesnické politiky a vlastnictví lesa, společenské důvody oceňování funkcí lesa, současný stav přístupů, zájmů a metod oceňování lesa); Ing. Hájek (příprava evropské směrnice ke škodám – zahraniční zkušenosti, metody a stávající praxe poplatků za poškozování ŽP v ČR); RNDr. Stonawski (aspekty celospolečenského využívání lesů a jejich dopady, společenský význam udržitelného rozvoje – viz studie Vlády ČR z června 2003, historie a alternativy spotřeby dřeva, NATURA 2000 a komunikace s MŽP, návrh zákona o podpoře obnovitelných zdrojů); Ing. Krečmer (les v kulturní krajině, funkce uvnitř ekosystémů a veřejné statky, integrované funkce lesních ekosystémů a komplexní chápání ŽP); RNDr. Miko (dřevoprodukční pohled a potenciály funkcí lesa – sledování funkcí ekosystémů, národní lesnické programy lesnických vyspělých států Evropy, NLP ČR a garance MZe a MŽP, terminologie a metodiky klasifikací a oceňování funkcí lesa - přístupy soudních znalců); Ing. Šach (vliv pěstebních opatření na funkce lesa, kvantifikace funkcí); Doc. Šišák (vývoj a obsah společenského pojetí funkcí lesa - vztah funkcí lesa k trhu, metody hodnocení funkcí lesa, ekonomický obsah produkce a její vztah k ŽP, oceňování společenské sociálně-ekonomické významnosti funkcí lesa); Prof. Vyskot (funkčně integrované LH a úloha vlastníka lesa pro zachování životadárnosti lesů, klasifikace lesů podle celkového reálného potenciálu funkcí, finanční vyjádření hodnoty funkcí lesů); Doc. Švihla (dosavadní přístupy k hodnocení či oceňování funkcí lesů, chybějící koncepce, zásady i terminologie, vč. výskytu nejednotností až rozporností ve stávajících právních předpisech); Ing. Tutka (komerční a veřejnoprospešné pojetí funkcí lesa, přístupy k hodnocení a oceňování veřejněprospěšných funkcí lesa na Slovensku).

V široké diskuzi k tématu a uvedeným uceleným příspěvkům vystoupili:

Ing. Tutka (diferenciace vlastnického práva v Evropě, průměty NATURA 2000 do novely zák. 114/1992 Sb.); Doc. Seják (ekonomická hodnota lesa ponechaného přírodě, propojování utilitárního přístupu s vnitřní hodnotou lesa); Ing. Pexidr (funkce lesů ve vlastnictví státu a úloha LČR); Ing. Krečmer (některé odkazy z německé a rakouské legislativy, identifikace funkcí lesa ve Španělsku); Ing. Pohořelý (újmy vlastníka lesa, možnosti a rizika použití metod); Ing. Staněk (hodnocení funkcí lesa jako nástroj pro vyjádření významu LH pro společnost - potřeba nástroje proti nezákonným těžbám a pro podporu řádného hospodaření, Metodický pokyn č. 8 - Věstník MŽP, částka 8, roč. XIII, vymezení sfér vlivu použití metod); Ing. Vašíček (význam odborného lesního hospodáře, pojetí funkcí lesa v NLP ČR – oponentní řízení, strategie, odhady dopadů NATURY 2000 v ČR); RNDr. Miko (některá vyvození z NATURA 2000 – dosavadní a vyplývající obhospodařování ploch); Ing. Kaňok (konkurenceschopnost produkce a průměty do legislativy EU, oceňování společenských funkcí lesa a vyplývající rizika); Ing. Macků (obsah OPRL a funkce lesa, dispozice les. typologie); Ing. Zahradník (nominální hodnota a tržní ohodnocení funkcí lesa, sblížení názorové hladiny - hodnocení společných stránek a přínosů rozdílných metodických přístupů); Dr. Friedl (posuzování pozemků z pohledu státní správy).

Společné jednání ukončil Ing. Zahradník a poděkoval všem přednášejícím, diskutujícím a zúčastněným. Z jednání bude vydán sborník, zpráva o jednání bude otištěna v Lesnické práci.

V podvečerní době pokračovalo samostatné jednání Ekonomické komise OLH ČAZV, jež řídil Doc. Šišák, podle programu:

1. Současná ekonomická situace lesního hospodářství

## 2. Stav lesnického ekonomického výzkumu

### 3. Organizační záležitosti

### 4. Exkurze (22.10.2003) - problémy hospodaření v CHKO Český kras a NPR Koda

K bodu 1. vystoupil Ing. Pexidr a podal informace k současné situaci a záměrům LH:

- podpory a vazba MZe na EU,
- Zelená zpráva 2002 (ceny dříví a vlivy kurzu EUR a USD, výsledky LH, nahodilé těžby, obnova lesa, zdravotní stav lesa – škody zvěří!, kategorie lesů, zaměstnanost, podpory hospodaření, vývoz a dovoz surového dříví a aktuální informace za období 1-8/2003),
- převody údajů LHP do digitalizované podoby,
- zpracování zadání OPRL 2 s promítnutím požadavku deklarace celospolečenských funkcí lesa (vazba na systém finančních podpor),
- dohoda o předávání děl ČÚZaK,
- vedení národních účtů ČSÚ.

V diskusi k tomuto bodu vystoupili: Ing. Kaňok (využívání databází leteckého snímkování a zkreslení údajů výměr, snižování objemu pěstební činnosti, evidence cen průřezových sortimentů dříví a dřevařských výrobků), Ing. Kopřiva (statistické údaje o pracovnících v LH nezahrnují cca 13 tis. podnikatelů), Ing. Mudrák (využití dat ČÚZaK ve státní správě, cesta dotací a prostřednictvím krajských rozpočtů), Ing. Tutka (pořizování statistických dat od nestátních subjektů), Ing. Petrášová (institucionální použití Zelené zprávy - vazba na státní rozpočet, metodika testování les. údajů v Rakousku), Ing. Ďurkovič (metodika souhrnného lesnického účtu v SR), Ing. Pohořelý (certifikace dříví a stav certifikací PEFC a FSC v ČR), Ing. Kupčák (stav a předběžné výsledky inventarizace lesů, zveřejnění výsledků), Ing. Netolička (certifikace FSC, údaje o městských a obecních lesích v Zelené zprávě), Doc. Šišák (zisk podnikatelských subjektů v Zelené zprávě).

K informacím o lesnickém ekonomickém výzkumu – bodu 2 - vystoupili:

Doc. Šišák – LF ČZU Praha: rentabilita LH podle SLT, hodnocení sociálně-ekonomického významu funkcí lesa, rekreační lesy v okolí Prahy, NP Křivoklátsko, zahraniční granty;

Ing. Matějček - VÚLHM Jíloviště-Strnady: monitoring předpisů LH, vydání příručky Matějček, J. – Jakubec, L. „Lesnicko-dřevařský sektor a Evropská unie“, informační systémy, metodika národních účtů;

Ing. Kupčák – LDF MZLU Brno: závěry řešení lesnického a dřevařského výzkumného záměru na LDF, příprava a obsah nového výzkumného záměru (2004 – 2009), společně řešený projekt NAZV „Vyjádření společenské efektivnosti existence a využívání funkcí lesa v peněžní formě v ČR“, projekt: „Význam a technické a ekonomické předpoklady údržby břehových porostů“.

Ing. Ďurkovič – Lesnícky výzkumný ústav Zvolen: zalesnění jako alternativa využití zemědělských pozemků, klimatické změny a jejich dopady na LH SR, ekonomické hodnocení obchodu s uhlíkem.

K bodu 3. předložil Ing. Kupčák návrh příštího setkání v oblasti Bílých Karpat – jednání v Luhačovicích, předběžně ve dnech 20. a 21. 4. 2004, k problematice ekonomiky přírodě blízkých způsobů hospodaření. Při této příležitosti je zvažováno společné jednání EK OLH ČAZV a EK OLH SAV.

Při exkurzi dne 22.10. 2003 se účastníci seznámili s problematikou hospodaření Velkostatku Tetín, s.r.o. (p. Duras) v podmínkách CHKO Český kras a Národní přírodní rezervace Koda. Majetek byl restituován v roce 1993, v současné době kombinované hospodaření (chov hovězího dobytka, jízdná, autodoprava, servis, lesnictví, myslivost). Les. celek o rozloze 374 ha - pěstební oblast Křivoklátsko, převážně šípákové doubravy (LHP 1998, decennální těžba 5 100 m<sup>3</sup> tj. 1,56 m<sup>3</sup> · ha<sup>-1</sup>), poškození porostů imisemi (cementárna Beroun, NO<sub>x</sub>), stepní společenstva vzniklá pastvou ve 14. stol.; alternativní studie hospodaření (a- dle LHP, b- dle ochrany přírody, c- podnikatelská varianta), dotační a subvenční tituly a možnosti.

V diskusi vystoupili: Ing. Kaňok (mezní hranice rentability lesního majetku při těžbě 3 m<sup>3</sup> · ha<sup>-1</sup>, revize stávajících LHP s vyčleněním lokalit, kde je neekonomičtější nehospoďřit), Doc. Švihla (výpočty újem), Ing. Pexidr (újem z titulu péče o ŽP a společenským zájmům vč. kalkulace ušlého zisku vlastníků - modelová komparace HV bez omezení s HV s omezením), Doc. Šišák (možnosti řešení – viz alternativní studie, variantní úhrady újem, zapracování do legislativy), Ing. Kupčák (možnosti stávající legislativy při kvantifikaci a uplatnění újem, např. vyhl. 55/1999 Sb.), JUDr. Flora (novelizace zák. 114/1992 Sb. ve vztahu k vyhl. 55/1999 Sb., některé zkušenosti při právním řešení dle zák. 219/2000 Sb.), Ing. Pohořelý (politická vůle, přístupy a kompetence MZe a MŽP), Ing. Tutka (formulace újem a jejich úhrad podle Vládního nařízení SR), Ing. Matějček (kvantifikace ztráty likvidity v případě odsunu obmýtí).

Z jednání vyplynula potřeba zadání zpracování modelového projektu „Exemplární újem a jejich kompenzace“, použitelné i pro jiné majetky, kde výnosy z lesa neumožňují zajistit vyrovnané hospodaření.

Zapsal: Ing. Kupčák